

18. januar 2022

Kommentarer vedr. kommissionens initiativ ang. utilsigtet frigivelse af mikroplastik

Mikroplastik har påviste, varige og skadelige konsekvenser for biodiversitet og sundhed, der går på tværs af nationale grænser. I Plastic Change støtter vi således kommissionens initiativ ang. utilsigtet frigivelse af mikroplastik. Det er afgørende, at dette initiativ bliver juridisk bindende, og at EU følger forebyggelses- og forsigtighedsprincipperne. Erfaringer viser, at frivillige aftaler ganske enkelt ikke er tilstrækkelige, og at det ikke er nok at fokusere på downstream håndtering af problemerne. Der bør anvendes en integreret regulativ tilgang med komplementære tiltag på tværs af alle ansvarlige sektorer, hvor der gives prioritet til ændringer i produktdesign, produktionsprocesser og andre upstream praksisser på supply chain niveau. Vi har følgende kommentarer til det fremlagte.

Generelt

I dette afsnit kommer vi med en række kommentarer af mere generel karakter.

- Kommissionens initiativ bør juridisk set bygge på artikel 192 i TEU (ikke artikel 114).
- Der er behov for en harmoniseret definition af mikroplastik, der stemmer overens med REACH lovgivningen. Denne bør inkludere bionedbrydelige, vandopløselige og flydende polymerer. Den harmoniserede definition bør desuden ikke have en nedre grænse.
- Det bør indgå i EU's roadmap, at der er en række negative eksternaliteter forbundet med mikroplastik. Der er f.eks. en række omkostninger relateret til luftkvalitet, havmiljø og sundhed (Se evt. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0269749118314787>, <https://link.springer.com/article/10.1007/s13197-019-04138-1>, <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fmicb.2015.01216/full>, <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acs.est.1c01512>).
- Det tredje mål i sektion A i opfordringen til indsendelse af dokumentation bør være at monitorere forurening med mikroplastik fra alle kilder for på den måde bedre at kunne forebygge det, og ikke blot at blive enige om en målemetode.
- EU bør sætte kilde-specifikke reduktionsmål.

Kilder til mikroplastik

Det er vigtigt at adressere *alle* kilder til primær og sekundær mikroplastik. Følgende kilder bør således også inkluderes:

- Nutrient pills, der bliver brugt i landbruget til en kontrolleret frigivelse af næring fra gødning.¹
- Biomedier², der f.eks. bliver brugt som et led i at rense vandet i spildevandsanlæg og i havedamsanlæg ved, at store bakteriekolonier vokser på dem. I Danmark var biomedier på top 5 over mest fundne plastiktyper i et projekt omkring Roskilde Fjord³, og der sker af og til større udslip, hvor biomedier skyller op på kyster.
- Landbrugsredskaber⁴
- Maling (inkl. marine maling og vejmarkeringer).
- Sundheds- og COVID-19-relateret affald (inkl. mundbind).
- Spildevand og spildevandsslam
- Geotekstiler⁵

EU bør desuden adressere den risiko, de tilsætningsstoffer, der findes i mikroplastik, udgør for sundhed og miljø. Samtidig er det vigtigt, at EU tager højde for den videre nedbrydning af mikroplastik. Herunder nanopartikler og nedbrydningskemikalier.

¹ https://www.researchgate.net/profile/Joanna-Vince/publication/344362883_Primary_microplastics_in_the_marine_environment_scale_of_the_issue_sources_pathways_and_current_policy_Report_to_the_National_Environmental_Science_Program_Marine_Biodiversity_Hub_IMAS_University_of_T/links/5f7e3f6da6fdccfd7b4f6626/Primary-microplastics-in-the-marine-environment-scale-of-the-issue-sources-pathways-and-current-policy-Report-to-the-National-Environmental-Science-Program-Marine-Biodiversity-Hub-IMAS-University.pdf

² Nogle biomedier er større end 5 mm, hvilket betyder, at de teknisk set ikke falder ind under den gængse definition af mikroplastik. De miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser er imidlertid de samme.

³ <https://plasticchange.dk/videnscenter/biomedier-fra-havedamsanlaeg-slipper-ud-i-naturen/>

⁴ <https://www.mdpi.com/2073-4441/13/16/2168>,

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048969717320843?via%3Dihub>

⁵ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048969721052451>

Særligt vedr. plastik pellets

I forhold til plastik pellets er det særligt tydeligt, at en frivillig tilgang ikke er tilstrækkelig. Kun 1.482 virksomheder ud af over 55.000 er tilmeldt OCS i Europa. Det svarer til blot 2,7 % - på trods af at ordningen har eksisteret i mere end 25 år. I 2018 kunne Plastic Change og Fauna and Flora International desuden dokumentere, at flere danske OCS medlemmer fortsat havde betydelige problemer med spild af pellets⁶. Sandsynligheden for at sikre en høj nok deltagelse til at sikre den nødvendige reduktion af tab via frivillige tilgange er minimal i fravær af utvetydige regler og uafhængig kontrol med implementering af forebyggelse af pellettab. Det bør således være EU, der sætter barren med hensyn til, hvad der udgør minimumskrav for at opnå best practice. Eunomia har vist, at en obligatorisk regulativ supply chain tilgang, der inkorporer best practice standarder og certificering, er den mest effektive og mindst administrations- og omkostningstunge løsning. Vi anbefaler derfor, at der indføres et juridisk bindende regulativt system, der gør det obligatorisk for hele forsyningskæden at efterfølge best practice for at stoppe tab af pellets. Det regulative system bør indebære:

- Uafhængig kontrol og certificering foretaget af en tredje part (Mindst en gang om året).
- Rapportering af type og tonnage af pellets, der bliver håndteret og tabt gennem hele forsyningskæden (Mindst en gang om året).
- Offentliggørelse af data og statusrapporter.
- Visuel information i form af skilte og mærkning om de miljømæssige konsekvenser ved lækage af pellets on-site og på beholdere.
- Begræns brug af uforseglede, bløde og/eller ikke-robuste beholdere.
- Forbud mod brug af plastik granulat, flager og/eller pellets i det åbne miljø (F.eks. legepladser og kunstgræsbaner).
- Beskyt Nature 2000 N2K sites.

⁶ https://plasticchange.dk/wp-content/uploads/2019/04/Tackling-sources-of-Marine-Plastic-Pollution-through-effective-corporate-engagement-the-Danish-case-of-legislation-and-authority-audit-on-plastic-pellet-loss_updated.pdf

Andre kildespecifikke anbefalinger

Dækslid	
	Reducer vejtransport.
	Indfør obligatoriske minimumskrav på dækslid, så der sættes en grænse for, hvor meget mikroplastik et dæk må frigive over tid.
	Introducer dækslid i dækmærkningsreguleringen. Denne bør indføres uden forsinkelse, således at der er etableret en passende testmetode senest i 2023.
	Sæt ind overfor skadelige kemikalier i dæk ved dels at udfase dem og dels at støtte forskning i alternativer.
	Reducer andre kilder til forurening med mikroplastik som f.eks. bremseklodsstøv og vejslid ved bl.a. at sætte hastighedsbegrænsninger.
	Adresser giftige tilsætningsstoffer og generering af mikroplastik.
Syntetiske tekstiler	
	Sæt et kvantitativt mål for reduktion af materialebrug og forbrugsfodaftryk rettet mod tekstilprodukter.
	Sæt obligatoriske minimum ecodesign krav på EU-niveau. Dette bør f.eks. indebære en øvre grænse på frigivelse af mikroplastik og begrænsning på frigivelse af mikroplastik gennem hele tekstilproduktets livscyklus.
	Begræns udvalget af tekstiler, så det kun er muligt at vælge de tekstiltyper, der frigiver mindst mikroplastik. Dette gælder både i forhold til design/produktion og efterfølgende brug.
	Giv incitament til genbrug af tekstiler.
	Indfør industriel præ-vask af nye tekstiler og brug af filtre til at indfange mikroplastik frigivet gennem produktionsprocessen.

	<p>Reducer mængden af mikroplastik frigivet ved både industriel vådbehandling og forbruger vask og tørring gennem produktdesign og brug af filtre.</p>	
	<p>Indfør mærkningsordning på tekstilprodukter, der gør opmærksom på de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser ved mikroplastik for at hjælpe forbrugeren med at træffe oplyste valg.</p>	
	<p>Pålæg tekstilprodukter en afgift svarende til den omkostning et givet produkt har for miljøet i forhold til forurening med mikroplastik.</p>	
Yderligere kilder		
	Plastik biomedier	
		<p>Forpligt operatører til at rapportere om de teknologier, der anvendes til sekundær rensning af spildevand, herunder om typer og formater af biomedier.</p>
		<p>Forpligt operatører og installatører til at give instruktioner til brug og opbevaring af biomedier for at forhindre spild (Herunder også til private).</p>
		<p>Pålæg virksomheder at følge retningslinjer for at forhindre tab af biomedier under håndtering, transport, opbevaring og brug af plastik biomedier, samt at uddanne deres personale i overensstemmelse hermed.</p>
		<p>Opstil juridiske forpligtelser for hyppig kontrol af spildevandsrensningsanlæg af offentlige myndigheder.</p>
		<p>Overvåg biomedietab og rapporter om hændelser i tilfælde af biomediespild.</p>
		<p>Hold alle virksomheder, der er involveret i design, fremstilling, brug eller håndtering af biomedier ansvarlige ved lov i tilfælde af spild.</p>

	Langbrug og geotekstiler	
		Udfas brugen af syntetiske polymerer og bevidst tilsat mikroplastik i landbrug og gartneri.
		Sikr en passende vedligeholdelse og brug af giftfri geotekstiler
		Frem bæredygtige alternativer til plastik barkflis og anden jordforurenende mikroplastik såsom i syntetiske geotekstiler
		Opstil reduktionsmål for frigivelse af mikroplastik fra spildevand og biprodukter (fedt, slam osv.) fra renseanlæg med det formål på sigt at stoppe al frigivelse af mikroplastik.
	Shipping og fiskeri	
		Etabler regler for at forhindre overbelastning af fragtskibe og gør tilstrækkelig opbevaring af containere med plastik pellets under dæk obligatorisk.
		Reguler udslip af mikroplastik i gråvand for alle skibe og fartøjer.
		Overvåg mikroplastik i vilde og opdrættede fisk og skaldyr.
		Marker og spor fiskeredskaber for at modvirke genudsætning og påbyd indberetning af mistede redskaber til offentlig myndighed.
	Spildevand	
		Indfør lovgivning, der sikrer, at alle bygninger har mikroplastik filtreringssystemer installeret.

		Reguler overvågningen af spildevandsanlæg, så mikroplastik ikke frigives til miljøet på grund af udstyrsfejl eller dårlig vedligeholdelsespraksis.
	Emballage	
		Udfas syntetiske skumpolymerer, da disse frigiver mikroplastik i hele deres livscyklus.
		Indfør lovgivning, der sikrer, at emballage i kontakt med fødevarer er giftigfri ved design gennem hele sin livscyklus
		Sæt mål om og promover aktivt emballagefri muligheder for at reducere overemballage i forbrugerprodukter og leveringstjenester. Dette gælder bl.a. i den almene dagligvarehandel, hvor der er en stor tendens til overemballage.